

KLACHTNUMMER : 22.0400

DE KLACHTENCOMMISSIE VOOR GGZ NOORD-HOLLAND-NOORD
HEEFT HET VOLGENDE OVERWOGEN EN GEOORDEELD OMTRENT DE OP 28 APRIL 2022 BINNENGEKOMEN
KLACHT IN HET KADER VAN DE WET VERPLICHTE GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG (WVGGZ) VAN:

A., geboren op ...,
In behandeling bij GGZ Noord-Holland-Noord, B.,(hierna: de instelling),
hierna te noemen: klaagster,

tegen

C.,
werkzaam als psychiater bij de instelling,
hierna te noemen: verweerder.

1 VERLOOP PROCEDURE

- Het klachtenformulier, ontvangen op 28 april 2022.
- De toelichting op het verzoek tot schadevergoeding van D., patiëntenvertrouwenspersoon (hierna: pvp), namens klaagster, ontvangen op 2 mei 2022.
- De reactie op het verzoek tot schadevergoeding van de instelling van 3 mei 2022.

De klachtencommissie heeft met toestemming van klaagster inzage in haar behandeldossier gehad.

Klaagster heeft haar standpunt voor de commissie toegelicht op de zitting van 4 mei 2022. Klaagster was aanwezig, bijgestaan door de pvp. Namens verweerder is, zoals tevoren reeds aangekondigd, niemand verschenen.

Op 4 mei 2022 is de beslissing telefonisch aan partijen medegedeeld.

VERZOEK TOT SCHADEVERGOEDING

Klaagster verzoekt een vergoeding van de schade en/of het nadeel dat zij als gevolg van de gebeurtenissen heeft geleden.

2 STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

2.1 STANDPUNT KLAAGSTER

De klachten van klaagster zien op het volgende:

- verweerder heeft het toedienen van medicatie ook na de zitting bij de rechtbank op ...voortgezet, terwijl er nog steeds geen '8:9-brief' aan klaagster (bedoeld is de schriftelijke mededeling van verweerder op grond van artikel 8:9 van de Wvggz dat er verplichte zorg zal worden verleend) is overhandigd,
- bezwaar tegen de beperking op de vrijheid om het eigen leven in te richten, omdat klaagster wekelijks onder toezicht van de instelling gedwongen wordt de voorgeschreven medicatie in te nemen, terwijl deze vorm van verplichte zorg niet is opgenomen in de zorgmachtiging.

Daarnaast verzoekt klaagster een schadevergoeding in verband met de psychische en lichamelijke schade die zij heeft opgelopen, aangezien zij pas op ... de '8:9 brief' heeft ontvangen.

2.2 STANDPUNT VERWEERDER

De instelling is slechts ingegaan op het onderbouwde verzoek tot schadevergoeding. Verweerder heeft geen verweer gevoerd tegen de inhoudelijke klachten van klaagster. Kort gezegd is naar voren gebracht dat zij zich op zich kan verenigen met de toekenning van een schadevergoeding, maar dat zij een vergoeding van tussen de € 100,00 en € 200,00 gezien de omstandigheden redelijk acht.

3 OVERWEGINGEN EN BEOORDELING DOOR DE KLACHTENCOMMISSIE

3.1 VOORVRAAG

De commissie is bevoegd kennis te nemen van de klachten. Klaagster is ontvankelijk in haar klachten.

3.2 FEITEN EN OMSTANDIGHEDEN

Bij de beoordeling van de klachten gaat de commissie uit van de volgende feiten en omstandigheden.

3.2.1. Klaagster is sinds ... bekend met psychotische symptomen.

3.2.2. Bij beschikking van de rechtbank Noord-Holland van ... is ten behoeve van klaagster laatstelijk een zorgmachtiging verleend, geldend tot en met ... In de beschikking is overwogen dat klaagster lijdt aan een psychische stoornis, te weten schizofrenie. Verder is overwogen dat er als gevolg van deze stoornis ernstig nadeel voor of van betrokkene of een ander is, te weten:

- ernstige immateriële schade;
- ernstige verwaarlozing;
- maatschappelijke teloorgang;
- oproepen van agressie van een ander door hinderlijk gedrag.

Rechtsoverweging 2.4. van die beschikking luidt als volgt:

“Gebleken is dat er geen mogelijkheden voor passende zorg op vrijwillige basis zijn. Om die reden is verplichte zorg nodig. Op grond van de medische verklaring, het zorgplan en het advies van de geneesheer-directeur, acht de rechtbank gedurende de hele looptijd van de zorgmachtiging de volgende vormen van verplichte zorg nodig:

- het toedienen van vocht, voeding en medicatie, alsmede het verrichten van medische controles of andere medische handelingen en therapeutische maatregelen, ter behandeling van een psychische stoornis, dan wel vanwege die stoornis, ter behandeling van een somatische aandoening;
- het aanbrengen van beperkingen in de vrijheid het eigen leven in te richten, die tot gevolg hebben dat betrokkene iets moet doen of nalaten, waaronder het gebruik van communicatiemiddelen.”

3.2.3. Op grond van de zorgmachtiging wordt aan klaagster verplichte zorg toegepast in de vorm van het toedienen van Acemap, eenmaal per week onder toezicht van een sociaal-psychiatrisch verpleegkundige van de instelling.

3.2.4. Op ... heeft een eerdere klachtenzitting voor deze klachtencommissie plaatsgevonden. Klaagster is van de beslissing van de klachtencommissie van ... in beroep gegaan bij de rechtbank Noord-Holland. Vervolgens heeft er een zitting bij de rechtbank plaatsgevonden op ... In de beschikking van ... heeft de rechtbank onder meer het volgende bepaald:

“(.) 4.4. De rechtbank stelt vast dat verzoekster geen beslissing op grond van artikel 8:9 Wvvggz van verweerder heeft ontvangen. Aan de hand van de informatie zoals die uit de stukken en ter zitting naar voren is gekomen, stelt de rechtbank verder het volgende vast. Verzoekster is sinds ... bekend met psychotische symptomen en heeft sinds ... een rechterlijke machtiging respectievelijk een zorgmachtiging die telkens is verlengd, voor het laatst bij beschikking van ... voor de duur van twee jaar. Ter zitting heeft verzoekster duidelijk kenbaar gemaakt dat zij haar wekelijkse afspraak bij het kantoor van verweerder voor het innemen van medicatie nakomt omdat zij niet opgenomen wil worden in een

accommodatie. Zij weet dat als zij haar wekelijkse afspraak voor het innemen van medicatie niet nakomt het gevolg zal zijn dat zij zal worden opgenomen. Verzoekster heeft last van bijwerkingen van de voorgeschreven medicatie en wil deze medicatie niet innemen. Dit heeft er in het verleden toe geleid dat zij smokkelde met de medicatie om zo te voorkomen dat zij de medicatie binnenkreeg, waardoor de wijze van inname is aangepast. De medicatie wordt gevijzeld en gemengd met yoghurt onder toezicht aan verzoekster aangeboden. Pas als verzoekster niet meer zou verschijnen om haar medicatie in te nemen, zou worden overgegaan tot opname om te kijken of het dan wel lukt om haar te motiveren de medicatie in te nemen. Voornoemde feiten en omstandigheden wijzen naar het oordeel van de rechtbank niet op vrijwilligheid bij verzoekster tot inname van de medicatie. De rechtbank is van oordeel dat sprake is van uitvoering van verplichte zorg en niet slechts van 'drang'. Verweerder had dan ook ter uitvoering van verplichte zorg de voorwaarden van artikel 8:9 Wvvgz dienen te volgen en daarvan schriftelijk mededeling moeten doen aan verzoekster.

4.5. Nu de rechtbank van oordeel is dat verweerder niet heeft voldaan aan de wettelijke verplichting op grond van artikel 8:9 Wvvgz, zal de rechtbank de klacht van verzoekster gegrond verklaren.

Schadevergoeding

4.6. Ten aanzien van het verzoek om een schadevergoeding oordeelt de rechtbank als volgt. Verzoekster stelt dat zij door het uitblijven van de beslissing op grond van artikel 8:9 Wvvgz in haar belangen is geschaad en nadeel en schade heeft ondervonden. Dat zij nadeel heeft geleden vloeit volgens verzoekster voort uit de aard van de medicatie en de gevolgen daarvan voor de geestelijke en lichamelijke integriteit.

(..)

De rechtbank acht een vergoeding van €100,- per maand, gerekend vanaf 6 september 2021 redelijk en billijk. Dit leidt tot een totaal 500,-. De rechtbank zal verweerder veroordelen tot vergoeding van dat bedrag aan verzoekster. (..)"

3.3 DE 8:9-BRIEF EN SCHADEVERGOEDING

De klachtencommissie stelt vast dat niet in geschil is dat de wekelijkse toediening van Acemap ook ná ... onverminderd is voortgegaan, terwijl aan de advocaat van klaagster pas op ... een '8:9-brief' ter hand is gesteld. Daarmee staat vast dat verweerder bij het verlenen van verplichte zorg op basis van de zorgmachtiging voor de periode van ... tot en met ... (wederom) ten onrechte geen '8:9-brief' aan klaagster heeft overhandigd. Klaagster klaagt daarover dan ook terecht.

Gelet op dit oordeel dient nu beslist te worden op het verzoek van klaagster tot toekenning van een schadevergoeding.

In de schadevergoedingsprocedure gaat het om de beoordeling van een verzoek tot schadevergoeding na gegrondverklaring van een klacht(onderdeel) in de 'hoofdprocedure', in dit geval klachtonderdeel 1, waarin klaagster heeft geklaagd over het feit dat de zogenaamde '8:9-brief' haar ten onrechte pas grofweg twee maanden na de zitting voor de rechtbank Noord-Holland ter hand is gesteld.

Ten aanzien van het schadevergoedingsverzoek overweegt de klachtencommissie dat bij de beoordeling van een verzoek tot schadevergoeding, een causaal verband aanwezig dient te zijn tussen de schending van de norm/de wettelijke voorschriften en de schade. Immers, de wet spreekt over een schadevergoeding. Wanneer een norm wordt overtreden/geschonden, maar geen sprake is van schade kan van een schadevergoeding geen sprake zijn.

In deze klachtprocedure is door klaagster gesteld dat immateriële schade is geleden en dat deze het gevolg is van het normovertredend handelen van verweerder. De klachtencommissie overweegt daartoe dat de drempel om aan te nemen dat een kla(a)g(st)er schade heeft geleden, laag ligt. Klaagster heeft in dit geval (ter zitting) aangevoerd dat zij in het interval tussen de zitting voor de rechtbank op ... en het uiteindelijk aanreiken van de '8:9- brief' aan haar advocaat op ..., in onzekerheid heeft verkeerd over het vervolgtraject na zitting. De klachtencommissie acht aannemelijk dat de periode waarin klaagster in onzekerheid heeft verkeerd, bij haar tot immateriële schade heeft geleid. Verweerder had dit eenvoudig kunnen ondervangen door de bedoelde brief tijdig aan klaagster ter hand te stellen.

Overigens, dat verweerder dit niet reeds kort na de zitting van de klachtencommissie op ... heeft gedaan, verbaast de klachtencommissie ten zeerste, aangezien dit in de schriftelijke uitspraak van de klachtencommissie al expliciet is benoemd.

De klachtencommissie zal gezien het voorgaande een schadevergoeding naar billijkheid (artikel 10:11 lid 4 van de Wvvgz) vaststellen.

De klachtencommissie gaat uit van de open norm van artikel 10:11 lid 4 van de Wvvgz waarbij de schadevergoeding "naar billijkheid" dient te worden vastgesteld.

De klachtencommissie acht een schadevergoeding van € 100,00 per maand passend, gezien de aard van de normschending. De klachtencommissie sluit aan bij hetgeen de rechtbank in de beschikking van ... ten aanzien van deze normschending heeft bepaald. Niet is aangevoerd of onderbouwd door of namens klaagster waarom afgeweken zou moeten worden van dit bedrag.

3.4 TOETSING CRITERIA/BEOORDELING KLACHTONDERDEEL 2

De commissie zal de beslissing waartegen klaagster klaagt aan de volgende wettelijke criteria toetsen. Artikel 2:1 Wvvgz bepaalt dat bij alle fases ten aanzien van verplichte zorg beoordeeld dient te worden of deze zorg voldoet aan de eisen van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en (patiënt)veiligheid. Deze beginselen brengen mee dat het voorkomen van dwang centraal staat. Eerst zullen alle alternatieven die op vrijwilligheid gebaseerd zijn volledig moeten worden benut, voordat dwang kan worden overwogen. Dwang kan aldus alleen in uiterste nood worden ingezet.

De commissie komt, op grond van de stukken en wat tijdens de zitting is besproken, tot de volgende overwegingen en conclusies ten aanzien van het tweede klachtonderdeel.

De wekelijkse toediening van de Acemap aan klaagster kan niet worden gezien als een beperking op de vrijheid om het eigen leven in te richten. Klaagster heeft ter zitting immers erkend dat zij, zoals zij dit zelf benoemt, sjoemelt met haar medicatie zodra de mogelijkheid daartoe zich voordoet. Daaraan is inherent dat de medicatie, die zonder sjoemelen door klaagster zeer waarschijnlijk zonder bemoeienis van de kant van verweerder ingenomen zou kunnen worden, onder toezicht moet worden toegediend. Onder die omstandigheden kan het niet anders dan dat er iemand van de instelling bij klaagster thuis moet langskomen, of dat klaagster het medicijn bij de instelling, op locatie, moet innemen. Dit klachtonderdeel is daarom ongegrond.

De klachtencommissie merkt op dat het haar bevreemdt in het EPD te lezen (...) dat het twee keren per week toedienen van de medicatie niet wenselijk is, terwijl die mogelijkheid uitdrukkelijk ter zitting op ... is besproken en door verweerder en klaagster als een uitstekend alternatief werd gezien.

4 BESLISSING DOOR DE KLACHTENCOMMISSIE

De klachtencommissie:

kent klaagster een schadevergoeding toe van € 200,00;
wijst af het meer of anders gevraagde;
acht klachtonderdeel 2 **ongegrond**

Aldus gedaan te Heerhugowaard op 4 mei 2022, verzonden op 9 mei 2022.

Vastgesteld door de volgende commissie:

Ph. Burgers (voorzitter), M. Hensen (lid-jurist), J.F. Hammink (lid-psychiater) (leden), bijgestaan door M. Amende (ambtelijk secretaris).

Namens deze,

mr. Ph. Burgers
voorzitter

Beroep

De Wvvgz geeft betrokkene (klaagster), diens vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van betrokkene de mogelijkheid om binnen 6 weken na de uitspraak van de commissie een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift in te dienen bij de rechter van rechtbank Noord-Holland, gelegen aan de Kruseman van Eltenweg 2, 1817 BC Alkmaar.

DEZE UITSpraak WORDT TOEGEZONDEN AAN:

A., cliënt
D., vertegenwoordiger betrokkene/PVP
E., advocaat
F., Geneesheer-directeur
GGZ Noord-Holland-Noord (zorgaanbieder)
C., zorgverantwoordelijke
Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.